

Statsminister Kåre Willoch

Ærede forsamling,

Jeg ønsker velkommen til samtale om Regjeringens økonomiske politikk og sysselsettingspolitikk, med utgangspunkt i stortingsmeldingen om det reviderte nasjonalbudsjett og om sysselsetting og arbeidsmarkedspolitikk.

Begge disse stortingsmeldinger dokumenterer den betydelige innsats Regjeringen gjør for å bekjempe arbeidsløsheten. Som innledning nå skal jeg bare kort skissere hovedproblemene og de viktigste virkemidler.

Arbeidsløshetsproblemet skyldes særlig krisetidene i utlandet, at norsk næringsliv ikke er godt nok innrettet på å produsere det som folk ute og hjemme vil kjøpe, og at norske varer og tjenester er blitt for dyre. Jeg minner om at lønnskostnadene steg nærmere 30% mer i Norge enn i andre land i perioden 1970 - 1981. Flere andre forhold utdyper problemet.

Vårt hovedproblem er altså svak konkurransevne i de bedriftene som konkurrerer med utlandet. For å løse det må vi bl.a. få ned pris- og kostnadsstigningen. Og for å få ned prisstigningen må vi bl.a. begrense veksten i de offentlige utgiftene.

Hvis det derimot skulle bli flertall for kravene om vesentlig sterkere økning i offentlige utgifter og utlån,

ville inflasjonen skyte ny fart, og konkurranseutsatte arbeidsplasser ville gå tapt i massevis.

Regjeringen vil stimulere til innsats, og er samtidig en demning mot det inflasjonspress som opposisjonen i virkeligheten vil bygge opp. Men tross all vår bremsing, stiger utgiftene nå for sterkt. Derfor må nye bevilgninger oppveies ved besparelser på andre poster.

Regjeringen foreslår en ytterligere økning av bevilgningene til tiltak mot arbeidsløshet. Samtidig ber vi om fullmakt til å holde igjen på bruken av en del andre bevilgninger. Jeg vil gjerne understreke at dette ikke betyr at aktiviteten blir satt ned på disse andre områder, men bare at gevinsten ved lavere kostnadsvekst på en del områder ikke blir brukt fullt ut til økt aktivitet der. Begrunnelsen er at besparelsen ved mindre kostnadsstigning heller bør settes inn i tiltak som gir flere arbeidsplasser pr. million.

Innenfor de begrensninger som dette legger på oss, satser Regjeringen meget sterkt på tiltak for å skape sysselsetting for personer som ellers ville bli arbeidsløse. Jeg minner bl.a. om at Regjeringen har skaffet rom for:

- et meget stort antall nye elevplasser i den videregående skolen,
- en kraftig satsing på nye opplæringsplasser i arbeidslivet,
- et omfattende program for midlertidige arbeidsplasser i kommuner og fylkeskommuner,

- økte beredskapsmidler og særskilte sysselsettingstiltak for eldre, unge, kvinner og yrkeshemmede.

Regjeringen må advare mot å gå enda lenger enn dette. Det ville bety forsøk på å lindre øyeblikkelige problemer ved ny inflasjonspolitik. Vi håper at det vil vise seg mulig å oppnå et reelt samarbeid om en politikk som kan styrke sysselsettingen både på kort og lengre sikt.